

ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)
підготовки бакалаврів галузі знань А «Освіта»
зі спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»
предметної спеціальності А4.05 Біологія та здоров'я людини, у поєднанні з
предметною спеціальністю А4.06 Хімія в Центральнорукраїнському
державному університеті імені Володимира Винниченка

Підготовка сучасного вчителя біології, основ здоров'я та хімії є одним із пріоритетних напрямів для нашого регіону, адже освітні установи відчувають постійну потребу в кваліфікованих педагогічних кадрах. У контексті реалізації положень Закону України «Про освіту» важливим завданням є забезпечення умов для гармонійного розвитку, виховання і соціалізації здобувачів освіти, формування у них здатності до відповідальної взаємодії з природним середовищем, прагнення до саморозвитку, безперервного навчання, усвідомленого професійного вибору, активної життєвої позиції та громадянської участі.

Досягнення зазначених цілей можливе завдяки формуванню ключових компетентностей, затребуваних у сучасному суспільстві. Саме на основі компетентнісного підходу вибудована освітньо-професійна програма, подана на рецензування.

Серед сильних сторін програми варто відзначити ґрунтовне змістове наповнення з біології, хімії та дисциплін здоров'язбережувального спрямування, чітку структурованість змісту та послідовність його опанування. Важливим є і широкий спектр вибіркового компонентів, що дозволяє здобувачам індивідуалізувати освітню траєкторію відповідно до власних інтересів та потреб професійної підготовки.

Окремої уваги заслуговує практична складова програми: значний обсяг педагогічної практики створює можливість для майбутніх учителів здобути фаховий досвід безпосередньо в умовах реального освітнього середовища.

Розглянувши структурно-логічну схему освітньої програми, доцільно висловити побажання щодо оптимізації послідовності вивчення деяких дисциплін, зокрема, "Екології". Поточне розташування дисципліни "Екологія" у четвертому семестрі викликає питання щодо її ефективного засвоєння та інтеграції зі знаннями, отриманими на більш старших курсах. На четвертому семестрі студенти, як правило, ще не мають достатньо сформованої бази з цих більш спеціалізованих курсів. Це може призвести до поверхового засвоєння екологічних концепцій, оскільки бракуватиме глибинного розуміння механізмів, що лежать в основі екологічних явищ. Таким чином, перенесення дисципліни "Екологія" на сьомий, або восьмий семестр є обґрунтованим кроком, який забезпечить більш глибоке та системне засвоєння матеріалу, підвищить його

Вк. NSO/04-21
Різ 15.05.2021

практичну цінність для майбутніх фахівців та покращить загальну логіку освітнього процесу.

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)» відповідає чинним освітнім стандартам і може бути рекомендована до впровадження у підготовку бакалаврів галузі знань А «Освіта» зі спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» предметної спеціальності А4.05 Біологія та здоров'я людини, у поєднанні з предметною спеціальністю А4.06 Хімія в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка

Директор комунального закладу
«Ліцей природничих наук»
Кропивницької міської ради»

О.М. Черепій

ВІДГУК

на освітньо-професійну програму

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)

підготовки бакалаврів галузі знань А «Освіта»

зі спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»

предметної спеціальності А4.05 Біологія та здоров'я людини, у поєднанні з

предметною спеціальністю А4.06 Хімія в Центральноукраїнському

державному університеті імені Володимира Винниченка

Сучасні трансформації в освітній сфері, орієнтовані на інтеграцію в європейський простір вищої освіти, ставлять перед закладами вищої освіти завдання забезпечення підготовки висококваліфікованих, мотивованих та конкурентоспроможних фахівців. Майбутні педагоги повинні здобувати не лише глибокі професійні знання, а й розвивати педагогічну майстерність, здатність до самореалізації, постійного професійного зростання та готовність до викликів сучасного суспільства.

Представлена на розгляд освітньо-професійна програма є актуальною та відповідає сучасним вимогам до змісту підготовки фахівців. Вона спрямована на формування у студентів як загальних, так і фахових компетентностей, стимулює розвиток інтелектуального потенціалу, методичних знань і вмінь, здатності до самостійного наукового пошуку й безперервної освіти.

Структура програми побудована логічно, з урахуванням міжпредметних зв'язків і послідовного засвоєння знань у сфері біології, хімії та педагогіки. Особливу увагу приділено практичній підготовці студентів, що відображає сучасні потреби освітнього процесу в закладах середньої та фахової передвищої освіти.

Програма демонструє високу ступінь відповідності нормативним вимогам до підготовки бакалаврів і може бути рекомендована до подальшого

Вх. № 11/04-21
Від 15.05.25р.

впровадження в освітню діяльність Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Стейкхолдер

Методист

науково-методичної лабораторії
природничо-математичних та
інформатично-технологічних дисциплін

Комунального закладу

«Кіровоградський обласний інститут

післядипломної освіти

імені Василя Сухомлинського

О.П. Богданова

Підпис *Богданова О. П.*

засвідчує

Зав. канцелярії
М. Чесель
13.05.2025

Handwritten notes at the bottom right corner.

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)

підготовки бакалаврів галузі знань А «Освіта»

зі спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»
предметної спеціальності А4.05 Біологія та здоров'я людини, у поєднанні з
предметною спеціальністю А4.06 Хімія в Центральнoукраїнському
державному університеті імені Володимира Винниченка

Подана на рецензування освітньо-професійна програма спрямована на забезпечення якісної підготовки майбутніх педагогів біології, здоров'я людини та хімії для роботи у закладах загальної середньої і фахової передвищої освіти. Її зміст відображає сучасні вимоги до педагогічної освіти, зокрема – орієнтацію на формування у студентів ґрунтовних знань з фахових дисциплін, володіння сучасними освітніми технологіями та вміннями їх творчого застосування у професійній діяльності.

Програма побудована відповідно до чинного освітнього законодавства, має чітко визначену структуру, охоплює необхідні складники фахової підготовки та відповідає вимогам щодо підготовки бакалаврів. Передбачена структура програми дозволяє сформувати у здобувачів інтегральні, загальні та фахові компетентності, необхідні для ефективного виконання професійних обов'язків. Реалізація програми забезпечує не лише можливість працевлаштування випускників, а й відкриває перспективи для продовження навчання на рівні магістратури.

Запроваджено 60 кредитів вибіркових компонентів, що створює умови для індивідуалізації освітньої траєкторії відповідно до професійних інтересів студентів.

*Вх. №22/04-21
Від 15.05.25р.*

Програма має виражений практичний компонент: включає тривалу педагогічну практику та навчальні практики, що сприяє формуванню професійних умінь і конкурентоспроможності випускників на ринку праці.

Зважаючи на важливість формування у майбутніх учителів стійких переконань і практичних навичок щодо ведення здорового способу життя, а також їхню роль як носіїв цінностей здоров'я у професійній діяльності, доцільним видається доповнення програми дисципліною «Основи здорового способу життя» на першому курсі. Такий курс сприятиме не лише особистісному розвитку здобувачів освіти, але й закладе підґрунтя для реалізації здоров'язберігаючих підходів у подальшому педагогічному процесі.

Освітньо-професійна програма відповідає встановленим вимогам щодо підготовки фахівців у галузі знань А «Освіта» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти та може бути рекомендована до впровадження в освітній процес Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Завідувач кафедри екології,
охорони навколишнього середовища
та здорового способу життя
Центральноукраїнського національного
технічного університету,
кандидат біологічних наук, доцент

Ольга Медведева

Підпис О.В. Медведевої засвідчую:
Фахівець І сам. ВР Універс Ольга УЛЬІНА

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія)
підготовки бакалаврів галузі знань А «Освіта»
зі спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»
предметної спеціальності А4.05 Біологія та здоров'я людини, у поєднанні з
предметною спеціальністю А4.06 Хімія в Центральньоукраїнському
державному університеті імені Володимира Винниченка

Освітньо-професійна програма, подана на рецензію, є результатом роботи проектної групи кафедри природничих наук і методик їх навчання, що врахувала актуальні запити суспільства на підготовку висококваліфікованих учителів природничих дисциплін та досвід співпраці з потенційними роботодавцями.

Програма охоплює повний спектр елементів фахової підготовки бакалаврів і має логічно побудовану структуру, що відповідає вимогам сучасної педагогіки. Вона забезпечує підготовку фахівців з біології, хімії та фізики, спроможних успішно реалізовувати освітню діяльність у школах і коледжах.

У програмі детально окреслено предметну галузь: чітко визначено об'єкт, мету й завдання навчання, теоретичну базу, методики викладання, технології навчання, а також наведено перелік матеріально-технічного забезпечення. Це створює умови для комплексного підходу до реалізації освітнього процесу.

Передбачені освітні компоненти циклу загальної та професійної підготовки сприяють формуванню ключових компетентностей, а 60 кредитів вибіркових дисциплін дозволяють студентам реалізовувати власні освітні інтереси та орієнтуватися на майбутню професійну діяльність.

Навчальні дисципліни загалом розподілено по семестрах у логічній послідовності, що забезпечує поступове формування необхідних знань і навичок. Серед побажань слід зазначити те, що дисципліна «Біохімія», що викладається англійською мовою, є надзвичайно важливою як у фаховому, так і в мовному аспектах підготовки майбутніх педагогів біологічного профілю. Її інтегративний характер, поєднання складного теоретичного матеріалу та термінології іноземною мовою створюють значне навантаження на здобувачів, особливо на початковому етапі опанування предмету. У зв'язку з цим доцільним видається розподіл вивчення зазначеної дисципліни на два семестри, що дозволить оптимізувати темп навчання, забезпечити глибше засвоєння ключових біохімічних понять і сприятиме поступовому формуванню фахової англійської компетентності. Такий підхід також відповідатиме принципам академічної доброчесності, інклюзивності та індивідуалізації освітнього процесу.

*Вх. №3/04-21
Віг. 15.05.25р.*

Суттєвою перевагою програми є її практична спрямованість: значний обсяг навчальних і виробничих практик, орієнтованих на професійне становлення майбутніх учителів.

Програма гарантує якісну підготовку бакалаврів, сприяє їхньому успішному працевлаштуванню, продовженню навчання на магістратурі та участі в міжнародних освітніх ініціативах.

Програма відповідає вимогам до розроблення освітніх програм підготовки фахівців за природничими спеціальностями галузі знань А «Освіта» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Вона має необхідні структурні та змістові компоненти, і може бути рекомендована до подальшого впровадження в освітній процес Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

Рецензент
вчитель хімії КЗ «Ліцей «Лінгвістичний»
к.х.н., доцент

О.В. Терещенко